

Sammanfattning bedömarpanelens rapport efter utvärdering 2019, Utbildningsmiljön vid Kulturgeografiska institutionen, Uppsala universitet

Styrkor

I huvudsak verkar utbildningsmiljön fungera bra. Panelen kan i självvärderingen, och framför allt vid besöket och intervjuerna, se att det finns ett brett engagemang bland institutionens lärare i kvalitetsfrågor rörande utbildningarna samt i kvalitetsstärkande utvecklingsarbete som sker på institutionen. Bilden som framträder är också att det finns stor tilltro till institutionens ledning beträffande kvalitetsfrågor och kvalitetsarbete.

Panelens intryck är också att det överlag verkar råda en god arbetsmiljö på institutionen. Självvärderingen visar att institutionen har identifierat kvalitetsbrister inom ett flertal områden som rör utbildningarna. Panelen ser det som en styrka, att institutionen är medveten om brister och att det finns pågående diskussioner och arbete för att åtgärda de brister som har identifierats. Institutionens lärare har hög kompetens för undervisningsuppdraget. Flertalet lärare är disputerade och har genomgått högskolepedagogisk utbildning. Samtliga lärare bedriver egen forskning i större eller mindre grad, vilket lägger grunden för att ett akademiskt förhållningssätt genomsyrar undervisningen och att den finns en koppling till forskning. Lärare i geografi, där huvuddelen av studenterna är lärarstudenter, har undervisningserfarenhet från grundskola/gymnasium, samt deltagit i forskarskolan i geografi, vilket lägger en grund för såväl ämnes- som didaktikkunskaper.

Studenternas möjligheter till inflytande och att påverka utbildningarna bedöms som god i utbildningsmiljön. Kursutvärderingar och kursrapporter genomförs. Studenterna uppfattar att lärarna är tillgängliga och lyhörda för synpunkter på kurser och eventuella problem som uppstår.

Utvecklingsområden

Utbildningsmiljön vid Campus Uppsala har varit i en omvandlingsfas under de senaste åren. Detta framkom tydligt för panelen under besöket och samtal med ledning, programsamordnare och lärare. Ledningen är relativt ny, många rekryteringar har skett under de senaste åren, Utbildnings- och kursplanerådet (UKR) är relativt nytt och flera lärare har nya uppdrag och roller. Panelens samlade intryck är att institutionen behöver en översyn över roller, ledning, ansvarsfördelning mellan studierektor, UKR, programsamordnare, huvudlärare, lärarlag och enskild lärare. En rekommendation är att rita upp ett organisationsschema för att synliggöra detta.

UKR är ett ungt organ som ännu inte verkar ha satt sig. Tydlighet behövs kring beslut, återkoppling till och från UKR. I panelens samtal med studierektor, lärare och programsamordnare framgår att studierektor har en mycket central roll på institutionen. Studierektor har ett stort förtroende samtidigt som den centrala rollen skapar en sårbarhet. En tydlighet i former och struktur på institutionen skulle bidra till att lärare och programsamordnare är trygga i rutiner, regler och ramverk vilket skulle minska sårbarheten. Panelen har en samlad bedömning att arbetet fungerar på institutionen men att det finns ett glapp mellan den övergripande institutionsnivån ner till enskilda lärare. Panelen får intrycket att mycket ansvar ligger på enskilda lärare och det är oklart inom vilka forum olika strukturella eller pedagogiska frågor lyfts.

Enligt samtal med lärare är det tydligt att former och rutiner för feedback, kursvärderingar, tydliggörande över vad som är examinerande på en kurs finns behandlas i forum men pga studenternas

kritik som lyfts fram i självvärderingen framgår det att det finns en avsaknad av enhetliga rutiner. En systematisering, formalisering och dokumentation av det s k ”kittet” på institutionen skulle medföra effektivisering och samordningsvinster. En rekommendation är att institutionen prioriterar arbetet genom att arbeta med en tematik där ett tema behandlas terminsvis.

Panelen har identifierat en brist vad gäller systematiken i kvalitetssäkringen, vad gäller säkerställande av att kursmål och nationella examensmål uppnås av alla studenter. Panelen kan inte bedöma huruvida man brister i måluppfyllelse eller inte, men panelen kan identifiera att det saknas systematisk genomlysning av kurserna, examinationer, studentaktiviteter och kriterier för lägsta godkända betyg och hur allt detta svarar mot hur de nationella examensmålen uppnås. En rekommendation är att arbeta med specifika kursdokument för studenter respektive för lärare där en tydlighet finns kring kopplingen mellan examensmålen, litteratur och examination samt vem som ansvarar för vad. Genom självvärderingen och samtal med studenter har också framkommit att det finns ett behov av att systematisera kvalitetsarbetet som formaliserar utvärdering av program och kurser och som återkopplas till studenter.

Tydligt är i samtal med ledning, lärare och programsamordnare att det nu är lärare och kurser som sätts i centrum. Panelen ser en vinst i att jobba med en samsyn för att sätta studentperspektivet i centrum. Genom att granska den sammanhållna utvecklingsmiljön utifrån ett studentperspektiv i centrum synliggörs brister och utvecklingsmöjligheter. Panelen får en klar bild av självvärderingen och besöket vid institutionen att flera utbildningar/program och kurser fokuserar på sin egen miljö eller som mer eller mindre vattentäta stuprör, där även de båda campusmiljöerna (Uppsala och Gotland) utgör separata stuprör. Bilden som panelen får är att det finns många lärare, många nivåer och olika roller och ansvar men att det saknas en tydlighet över vem/vilka som har mer övergripande ansvar för att koordinera utbildningarna. Även denna fråga kan inkluderas i en översyn över institutionens ansvar och roller. Här kan möjligheter för samordning mellan program och samarbeten mellan program vid Campus Gotland respektive Uppsala synliggöras. Den problematik som lyfts fram i självvärderingen i fråga om att lärare inte är insatta i vad som behandlats i tidigare kurser eller som kommer på efterföljande kurser.

Panelen ser även att behov av en översyn över kompetenser med anledning av uttalad brist på kompetenser samtidigt som kompetenser tydligt finns inom institutionen, exempelvis på Campus Gotland. En översyn möjliggör för bästa möjliga nyttjande av lärarresurser och koppla an till framtida kompetensbehov.

Utbildningsmiljön vid kulturgeografiska institutionen utgörs av Uppsala och Campus Gotland. Hur relationen ser ut mellan dessa olika delar har inte lyfts in i självvärderingen och framförallt inte det organiserade kvalitetsarbetet på Campus Gotland. Panelen har därför i samtal med ledning, lärare och studenter lyft in denna punkt som en särskild fråga. Vissa strukturella problem kring koppling mellan Uppsala och Campus Gotland framkommer. Den geografiska lokaliseringen innebär vissa problem i fråga om att skapa en sammanhållen utbildningsmiljö både för personal, för rutiner, för bedömningsgrunder, för erfarenhetsutbyten och samverkan. Det finns en uttalad ambition om samordning för att kurser inom samhällsplanering vid respektive utbildningsort ska leda till samma innehåll och motsvara varandra diskuteras men det tar tid.

Samtal med studenterna och panelens samtal med lärare och ledning ger en klar bild över att samordningsvinster kan skapas genom ökad samverkan och systematisering. Samordningsvinster och ekonomiska vinster kan uppnås genom ökad koordinering mellan de båda

samhällsplaneringsprogrammen. Dels önskar studenterna erfarenhetsutbyten mellan samhällsplaneringsprogrammen dels studiebesök hos varandra. För lärare verkar det finnas en okunskap om vad som sker inom miljön på Campus Gotland, varför Gotland behandlas som lillebror, eller som ståendes utanför. Studentgrupperna varierar mellan utbildningsorterna. Studenterna vid Campus Gotland har bland annat valt miljön pga sin litenhet och närhet till lärare. Den unga miljön och det nya programmet bär med sig mer av formalisering, samverkan och andra perspektiv än utbildningen i Uppsala. Utbildningen vid Campus Gotland verkar vara framgångsrik. Dock är det oklart hur kvalitetssäkringen sker på Campus Gotland och var den ämnesteorietiska diskussionen för utbildningen sker. Detta gör att perspektiven bör vidgas och att erfarenhetsutbytet mellan miljöerna bör utvecklas.

Representationen av lärare och studenter från Campus Gotland består av lärare i institutionsstyrelsen och programsamordnare inom UKR. Dock finns ingen studentrepresentant från Campus Gotland. Panelen rekommenderar att stärka Campus Gotlands representation både UKR och studentorgan.

Bedömarpanel

Johan Berg, Stockholms universitet

Lotta Braunerhielm, Karlstads universitet

Erik Lindberg, Uppsala universitet

Örjan Pettersson, Umeå universitet

Erik Vikström, Umeå universitet (extern studentrepresentant)

2019-10-24